

لزوم نوسازی ۲ هزار و ۸۵۰ هکتار بافت فرسوده در آذربایجان غربی/ روند کند نوسازی و بهسازی این بافتها

دی 23، 1393

به طور کلی کاهش کارآیی هرپدیده وعدم رسیدگی به آن، ضرورت نگهداری و تجدید حیات و رفع فرسودگی آن را در پی دارد. هنگامی که حیات شهری در محدوده ای از شهر، به هرعلتی روبه رکورد می گذارد و کوششی جهت رونق مجدد آن صورت نمی گیرد، بافت شهری آن محدوده در روند فرسودگی قرار می گیرد. فرسودگی در بافتهای شهری برکالبد بافت و همچنین فعالیتهای اجتماعی و اقتصادی آن تاثیرگذار است. فرسودگی کالبدی و فرسودگی حیات اجتماعی و اقتصادی بافت، در یک رابطه متقابل به تشدید یکدیگر کمک کرده و موجب رکود حیات شهری و تنزل شدید کیفیت زیست می گردد. مصوبه کمیسیون ماده 5 شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، به منظور شناسایی بافتهای فرسوده، این بافتها را محدوده های آسیب پذیر شهر در برابر مخاطرات طبیعی (به ویژه زلزله) تعریف می نماید که نیازمند برنامه ریزی و مداخله هماهنگ به منظور ساماندهی می باشند.

سه مرجع اصلی مداخله در بافتها عبارتند از سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، شرکت عمران و بهسازی شهری و شهرداریها که هر یک در چهارچوب اختیارات قانونی خود و با استناد به مستندات قانونی در بافتها دخالت می کنند. بدیهی است که در مواردی میان فعالیت مراجع هم پوشانی وجود دارد که این امر از طریق مستندات قانونی قابل حل است.

[ریس کمیسیون عمران، برنامه ریزی شهری و حمل و نقل شورای شهر ارومیه](#) در گفتگو با خبرنگار پایگاه خبری تحلیلی نگاه، اظهار داشت: در حال حاضر 70 هزار هکتار [بافت فرسوده و قدیمی شهری](#) در سطح کشور وجود دارد که از این میزان 2 هزار و 850 هکتار به آذربایجان غربی اختصاص دارد

علی محمدی افزود: تا کنون 417 هکتار بافت فرسوده در ارومیه

شناسایی شده که عمده این بافت فرسوده در منطقه چهار شهرداری ارومیه واقع شده است که نیازمند همکاری و هماهنگی دستگاهی زیر ربط برای نوسازی و بهسازی است.

وی افزود: برابر قانون برنامه پنجم توسعه سال 1385 وزارت راه و شهرسازی و شهرداری ها موظفند هر سال در طول برنامه حداقل 10 درصد از بافتهای فرسوده شهری را احیا و بازسازی و تسهیلات و بودجه آن نیز همه ساله در بودجه عمومی پیش بینی و در اختیار مسکن یا شهرداری و یا مجری طرح با معرفی شهرداری قرار بگیرد، ولی تاکنون این تسهیلات در اختیار شهرداری قرار نگرفته و این امر باعث عدم نوسازی شده است.

رییس کمیسیون عمران ، برنامه ریزی شهری و حمل و نقل شورای شهر ارومیه با اشاره به موانع و مشکلات در راستای بهسازی و نوسازی بافتهای فرسوده گفت: از مهمترین مشکلات در بهسازی و نوسازی این بافتها کمبود منابع مالی، عدم مشارکت ساکنین و مشکلات حقوقی است.

محمدی اظهار داشت: شهرداری ارومیه با اعتماد سازی، توانمند سازی و حساس سازی مردم نسبت به مسایل و آگاه سازی از مسایل حقوق شهروندان و ایجاد حس تغییرخواهی و مطالبه حقوق از مراجع ذیربط با بهره گیری از نهاد های محلی با مشارکت اجتماعی را در عرصه نوسازی برانگیخته و آنان را ترغیب به نوسازی می کند

وی با بیان اینکه این مناطق مسکونی به علت داشتن بیش از 50 سال قدمت و ناپایداری در مقابل زلزله و دیگر بلایای طبیعی به عنوان بافت فرسوده شناسایی شده اند، اعلام کرد: علاوه بر بافت فرسوده شهری در مناطقی چون اسلام آباد یک و دو ، حسین آباد ، علی آباد ، کوهنورد و سایر مناطق حاشیه نشین ارومیه توان مقاومت لازم را در مقابل زلزله را نداشته که در این مناطق باید مقوله نوسازی و بهسازی با شدت بیشتری دنبال شود.

رییس کمیسیون عمران ، برنامه ریزی شهری و حمل و نقل شورای شهر ارومیه خاطر نشان کرد: انباشت زباله، تجمع معتادان و سایر عوامل باعث بروز مشکلات اجتماعی، بهداشتی و ترافیکی این محلات را با مشکلات جدی مواجه کرده است

[راه اندازی دفاتر خدمات بهسازی و نوسازی بافتهای فرسوده در سال آینده](#)

محمدی در ادامه از راه اندازی دفاتر خدمات بهسازی و نوسازی بافت های فرسوده با بهره گیری از بسته های تشویقی و پیشنهادی به شهروندان در محلات مختلف شهر ارومیه در سال آینده خبر داد و با بیان اینکه برای توانمند سازی بافت فرسوده شهری برنامه تجمیع و نوسازی آغاز شده، گفت: هدف از راه اندازی دفاتر خدمات نوسازی و بهسازی در محلات ارومیه افزایش مشارکت مردمی در نوسازی و سرعت بخشیدن به نوسازی بافت های فرسوده است.

وی راه اندازی دفاتر خدمات نوسازی محلات فرسوده را نقطه عطفی برای شتاب و حرکت جهادی در بهسازی و نوسازی بافت های فرسوده شهری دانست و گفت: تغییر الگوی رفتار اجتماعی، آگاه سازی عمومی، توانمند سازی و تبیین فرهنگ شهروندی از استراتژیهای مهم در فضای فعالیتهای دفاتر خدمات نوسازی محلات است.

وجود 277 هکتار بافت تاریخی و میراث فرهنگی در ارومیه

میر علی محمدی در ادامه با بیان اینکه 277 هکتار بافت تاریخی در ارومیه وجود دارد افزود: از جمله مشکلات حقوقی بافتهای فرسوده شهری در استان دخالت اجباری سازمان میراث فرهنگی است.

وی با تاکید بر توانمندسازی این بافتهای تاریخی اظهار داشت: اخیراً سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان به دلیل کمبود منابع مالی قادر به رسیدگی به این بافتها که قانوناً در اختیار این نهاد می باشد، نیست.

وی یاد آور شد: بافت های دارای میراث های شهری بافت هایی هستند که دربرگیرنده آثار بجای مانده از گذشته و جایگزین ناپذیری هستند که می توانند در آگاهی جوامع از ارزشهای فرهنگی و گذشته خود کمک کند. حفظ آنها علاوه بر، برانگیختن غرور ملی و ایجاد حس هویت، بر کیفیت زندگی نیز می افزاید. این آثار که به یکی از سه دوره باستان، دوره تاریخی و یا معاصر تعلق دارد، یا به ثبت آثار ملی رسیده اند و یا در لیست میراث های با ارزش سازمان میراث فرهنگی و گردشگری قرار می گیرند.

زندگی بیش از 25 درصد از مردم کلانشهرها و شهرهای بزرگ در سکونتگاههای غیر رسمی

محمدی گفت: آمارها نشان می دهند که وضعیت بافتهای نابسامان (بافتهای فرسوده و سکونتگاه های غیر رسمی) نامطلوب است. به عبارتی

بیش از 25 % از جمعیت کلان شهرها و بیش از 20 % جمعیت شهرهای بزرگ و متوسط در این سکونتگاه ها زندگی می کنند و به طور کل رقمی معادل یک ششم جمعیت شهری کشور در این سکونتگاه ها هستند. به لحاظ پهنه استقرار ، نزدیک به 20 % از مساحت شهرهای کشور را در بر می گیرد و مساحتی حدود 128 هزار هکتار به این محدوده ها اختصاص یافته است.

رییس کمیسیون عمران ، برنامه ریزی شهری و حمل و نقل شورای شهر ارومیه با اشاره به وجود سکونتگاههای غیر رسمی محلات حاشیه ای شهر ارومیه افزود: این سکونتگاهها 3 برابر بافتهای فرسوده آسیب پذیر شهری است

وی با بیان اینکه سکونتگاه های غیررسمی در حاشیه 6 شهر ارومیه، مهاباد، بوکان، خوی، میاندوآب و سردشت متمرکز شده است، ادامه داد: در مرکز استان 7 محله مسکونی به تناسب جغرافیایی و جمعیتی جز سکونتگاه های غیررسمی شناسایی شده است.

رییس کمیسیون عمران ، برنامه ریزی شهری و حمل و نقل شورای شهر ارومیه اظهار داشت: عموماً این بافتها فاقد سازه های مستحکم و خدمات زیر ساختهای نوین شهری و فاقد امنیت اجتماعی است

اقدامات اجتماعی در نوسازی بافتهای فرسوده شهری مقدم بر اجرای اقدامات شهری است

وی با بیان اینکه با پرداختن به موضوع بافتهای فرسوده از توسعه بی رویه شهری به صورت افقی جلوگیری کرد، افزود: کاهش هزینه های اسکان سرریز جمعیت ، کاهش هزینه های نگهداری شهرها کاهش هزینه های امنیتی و انتظامی شهرها ، کاهش هزینه های رفت و آمد خانوارها و کاهش مصرف انرژی و آلودگی هوا از دیگر مزایای اجرای این سیاست است .

حفظ محیط زیست و منابع طبیعی در حاشیه شهرهای بزرگ و در نهایت تخصیص بهینه منابع ملی (با جلوگیری از ، آسیب باغ ها و اراضی کشاورزی و نظایر آن) از جمله نتایجی است که از احیا و نوسازی بافت های فرسوده شهری حاصل خواهد شد .

وی در پایان با درخواست از مردم شریف ارومیه و سایر شهرهای استان در سرمایه گذاری بافتهای فرسوده شهری ، مجموعه مدیریت شهری را در خدمت رسانی به شهروندان که خواست مقام معظم رهبری و نظام مقدس جمهوری اسلامی است، یاری نمایند